

Kedvesórák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Minden előfizető a „Nemzeti Baleset” Biztosító Részvénytársaságnál baleset ellen, halál vagy rokkantság esetére 2000—2000 koronára van biztosítva. Ezen kedvezmény csak is az eredeti árban rendelt előfizetőknek szól.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
VII. ker., Kertész-utca 35. szám.

Ide intézendők az előfizetések, legzélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak

a regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 frt 50 kr.

REGÉNY.

(5. folytatás.)

A BOHÓCZ LELKE.

Írta: RUDNYÁNSZKY GYULA.

Valami gonosz lélek szállt meg, az égette a véretem, hogy oly bolondul nekimentem a világnak egy darab rongy, egy kis aranyporos túllszoknyácska után.

Mert ugy esett az, hogy akkor vasárnap délután vándor komédiások telepedtek le a város piacán és mi többen arra vetődünk és mikor meghallottuk, ezirkusz is lesz, nemesak kutya-komédia, kíváncsiak voltunk a lovakra és bementünk.

Mindenféle nyimnyám dolgokkal untattak bennünket és mi urasági emberek nagyokat ásítottunk és hangos megjegyzéseket tettünk az éhenkórászokra, a kik a népet bolondítják. Végre bevezettek egy szánalmas

IV.

BISMARCK HERCZEG †.

és rövid tánczosnői túllruhácskában bepördült a homokra egy kicsi tündér, a ki a műsoron mint Miss Lilien szerepelt.

A társaim nagyokat nevettek a Rozinante csontos ivadékanak ügetésén, apró poroszkálásán; de én nem a lovat láttam, csak azt az aranyporos csillagokkal telehintett kék túllruhácskát, meg azokat a piezi fehér czipőket, meg azt a suhogó ostort abban a rézgyűrűvel telerakott kis angyalkézben.

Valahányszor miss Lilien ugrás közben egy-egy sikoltó hoplá kiáltást hallatott, az énszivem mindig megdobbant, oda szerettem volna rohanni, hogy levegyem azt a drága csepp jószágot a lóról és karjaimba fölkapva elmenekül-

jek a pihegő galambbal messze, messze, a világ valamelyik ismeretlen zugába.

Megbabonázott az a kis boszorkány, nem izlett sem étel, sem ital, egyre csak az forgattam a fejemben, hogyan kellene az én tündéremet meghódítani, elrabolni.

Nem is nyugodtam addig, míg meg nem mondtam neki, hogy hagyja faképnél ezt a toprongyos bandát, maradjon itt a városban és jöjjön hozzám feleségül.

Nagy nehezen megértette a beszédemet, aztán egyet pördült és a szemembe kaczagott. Azt mondta, hogy imádja a mesterségét, de ha igaz, hogy oly nagyon szeretem őt, menjek én utána. Másnap éppen fölszedik a sátorfát, külföldre mennek, az oláhok közé, Bukarestbe, a hol a gazdag bojárak arannyal, gyémánttal jutalmazzák a művészetet, ha tetszik, menjek velük, jobb dolgom lesz, mint a török szultánnak.

Bántam is én a török szultán dolgát, száraz almon is elháltam volna, csakhogy az ő közelében lehessek. Megszoritottam a miss Lilien kezét és mikor azt kérdeztem tőle, hogy tudna-e engem egy kicsit szeretni, ha hűségesen követném, ő pedig hamiskás mosolylyal igent bicezentett a boglyas szép fejével, elhatároztam, hogy a világ végére is vele megyek.

Igy esett aztán, hogy a derék lovászfíu egy szép nap hajnalán kereket oldott.

Ott gyülekezett a vándorhad a piacon, indulásrakészen. Az én tündérem nagykendőbe burkolózva egy bolondos figurának a karjába kapaszkodott és szörnyen álmosnak látszott.

— Jó reggelt miss Lilien! — köszöntöttem rá ájtatosan.

A leány nagyot bámult.

— Mit keres maga itt ilyenkor, mister Very Happy? Bucsuzni jött?

— Nem bucsuzni jöttem, hanem azért jöttem, hogy elmegyek magával, ha szeret. Hűséges szolgája leszek, a tenyeremen hordom, tejben-vajban fürdetem, ha jó szemmel néz rám.

Miss Lilien rám vetette tüzes két szemét, aztán ott hagyta a bolondos figurát és az én karomba fűzte a karját.

— Igazán szeret? igazán velem jön? — suttogta boldogan és oly közel hajolt hozzám, hogy éreztem a lehelletét. Elárasztott, elszédített, lázbaejtett az a forró lehelet, testének babonás illata, nem birtam ellenállni, karjaimba szoritottam őt és ott a piacon, a nagykendője alá bujva szenvedélyes csókot nyomtam az ajkára.

— Most már meg van a frigyünk pészéltelve, Happy! — nevetett Lilien kéjesen és szitta az ajkamat szerelmes, vad csókkal, hogy minden porczikám lángra lobbant tőle.

Ez a csók vitt engem magával ellenállhatlanul.

Ott hagytam becsületes kenyeremet és mentem a világba kóborló komédiásnak.

Inas voltam eleinte, a szőnyegterítettem szét a porondra, a rudat tartottam a vágató lovak elé, ezifra, aranyujtásos ruhában.

De nem törődtem én semmivel, hiszen Lilien az enyém lett és szerelmével, tüzes, pokoli szerelmével az égbe vitt. Paradiison volt az életem, a a gyönyör, a mámor paradijsoma. Bohóc lettem a szeretőm kedvéért, dolgoztam, hányódtam-vetődtem, de nem cseréltem volna senkivel a világon, mert az asszony szeretett és nekem ez a szerelem volt lelkem, életem, üdvösségem.

Aztán feleségül vettem Lilient és boldogságunk tovább tartott. Ruf Krisztina és Suta Kis János házasságát a jó isten megáldotta. Egy csillagos, nyári éjszakán, épen utban voltunk Berlin felé, egy kicsi német városkában született az én megváltó angyalom, Veronkám.

Ettől az időtől kezdve még nagyobb gyöngédséggel, szeretettel vettem körül az asszonyt. Valósággal bálványoztam őt, türtem szeszélyeit, megbocsátottam kaczerkodását, minden pénzemet órá költöttem, magam lemondtam a dohányzásról, az italról, rongyosan jártam, neki pedig csecsebecsüket, ékszereket, selyem ruhákat vásároltam. Ugy tartottam, mint a háziszentet és a mikor kurta patyolat ingeskéjében, szárnyakkal a vállán kilebbent a közönség elé, én megfeledkeztem arról, hogy bohóc vagyok, cigánykereket tartozom háyni, hogy a közönség nevensen, megfeledkeztem minden kötelességemről, az egész világról, oda támaszkodtam a bejáró oszlopához és míg a feleségem tánczolt a lovon, órá szegeztem tekintetemet, imádtam és bámultam őt, mint valami csodalényt.

Nevetett rajtam mindenki; de bántam is én! Kutyának neveztek, a Lilien kutyájának, a ki engedelmeskedem, még akkor is, ha az urnóm megrugdál vagy botot emel rám; de én csak hagytam a bolondokat beszélni, csufolódni.

Mikor aztán a kis leányunk szépen fejlődni kezdett, a gunyolódók is elhallgattak, mert gyönyörű volt a gyermek. hosszú, selyem hajával, nagy, ábrándos, madonnaszemeivel és az emberek ott a manège körül látták, hogy nem üres álom a bohóc boldogsága. A bohócznak is van lelke és ez a lélek tele van szinarany gyönyörűséggel. Mintha az Isten is férjnek és apának teremtett volna, ugy kedvében tudtam járni a szeszélyes, kaczer feleségemnek és az apró, csepp leánykámnak. Az asszonyt, istenem, az asszonyt bolondul kényeztettem. Rabszolgája voltam, alázatos, engedelmes rabszolgája és ha néha fájt a szívem és iszonyu keserűséggel, féltékenységgel telt meg a lelkem, minden kinszenvedésemet lecsillapította egy édes szavával, egy üdvözítő csókjával. A gyermek mellett pedig valóságos gyermek lettem magam is. A mivel a finnyás közönséget megkaczagtattam, a mivel hirt, pénzt és tisztességet szereztem, azt a sok bohó fintort, ötletet, játékot legelőször mind a kis lányomnak mutattam be. A könnyei esorogtak az édesnek, a nyakamba ugrott örömeiben, ugy tetszett neki az én mókám. A földre heveredtem, a porban mászkáltam az ő kedvéért; hátamra vettem őt és négy-kézláb lovagoltam vele.

Utánoztam a tánczó medve mozdulatait és morgását ;
majd a majom fürgeségével kusztam a fára és mogyorót
ropogtattam, mint az evet.

Kristálytisztla, csengő gyermekkaczaj volt a
jutalmam.

S ez az édes jutalom boldogabbá és gazda-
gabbá tett engem a világ összes kincseinél.

(Folytatása következik.)

Szeress, a míg...

(Freiligrath.)

Szeress, a míg szeretni tudsz!
Oh, csak szeress, a míg lehet;
Eljő a perc, eljő a perc,
Midőn csak sírhalmát leled!

Szítsd gondosan a szív tüzét,
Ápold híven szerelmedet,
Míg egy másik szív lángoló
Szívét megosztja teveled.

S a ki föltárja kebelét,
Oh, boldogítsd, mint csak lehet,
Derítsd fel minden idejét,
Borússá egy percét se tedd!

Vigyázz a nyelvre, oh, vigyázz!
Egy zokszót könnyen kiszalaszt,
Oh, Isten, jót akartam én,
De az meg és nyögdel panaszt!

Szeress, a míg szeretni tudsz!
Oh, csak szeress, a míg lehet;
Eljő a perc, eljő a perc,
Midőn csak sírhalmát leled!

Aztán a sírra térdepelsz,
Elrejtéd könyező szemed,
Nem látod többé őt soha
A harmatos hantok felett.

És szólsz: Oh, nézz le én reám!
Ki itt zokog e sír fűvén;
Bocsásd meg, hogy gyötörtelek;
Oh, Isten, jót akartam én!

De ő nem látja, hallja ezt,
Nem jő, hogy karjaidba zárd;
Az ajk, mely csókolt annyiszor,
Nem mondja: rég megszűnt a vád.

Ő megbocsáta rég neked,
De mégis annyit sirt szegény!
Sértő szavad úgy fájt neki,
S most nyugszik itt a sír ölén!

Szeress, a míg szeretni tudsz!
Oh, csak szeress, a míg lehet;
Eljő a perc, eljő a perc,
Midőn csak sírhalmát leled!

Schier Aladár.

A MEGTALÁLT TÉMA.

— Irta: Molnár Mihály. —

Mintegy négy éve lehet már annak, mikor
éppen úgy, mint most, gondolkozva ültem
írásztalomnál, tollal a kezemben s előttem
egy csomó papir.

Egy vidéki lap szerény belmunkatársa voltam,
mely lap — nagy sajnálatomra — már letűnt a
küzdők szinteréről.

Egy napon ugyanis így szól hozzám a főszer-
kesztő, ki a lap kizárólagos tárczairója volt:

— Tisztelt kollega ur! Én ma délben elutazom.
Lássa el a lapot tárczával; majd meg fogunk egyezni,
ha visszatérek.

Én elfogadtam ezen megbizást, ámbár még
kevés ilyet irtam életemben.

A főszerkesztő elutazott, én azonnal oda ültem
írásztalomhoz s kezdtem fejtegetni a tárcza témáját.
Jól tudtam, ha sikerül a tárczám, főszerkesztő ur
nem fog jutalmatlanul hagyni.

De miről irjak? Nem jut eszembe semmi. S így
eljött az est s én még mindig ott ültem írásztal-
omnál az üres papir mellett. Már körmeimet is
mind leharapdáltam, de tárczáról még szó sem volt.

Végre megsokalván az üldögélést, feltettem
magamban, hogy elmegyek egy kissé sétálni a közeli
parkba. hol tán előbb fogok jó témára találni —
megjegyzem, hogy nem közönséges dologról akartam
írni, ki akarván tüntetni vele tárczairói tehetségemet
— de hasztalan volt a séta is.

Lehajtott fővel, gondolkozva, mint a kinek
szívén nagy teher fekszik, a kinek fejét nagy gondok
nyomják, úgy sétáltam megint hazafelé.

Ekkor láttam még csak, hogy mily feladata
van egy tárczairónak.

Vacsora után mindjárt lefeküdtem, hogy reggel
korán hozzájárjak az íráshoz.

De még aludni se tudtam és ha elszenderültem
is egy kis időre, szintén csak írásztalomnál ültem
s gondolkoztam.

Egyszerre szokatlan zörgés ébresztett fel. Az
órára néztem s féltizenegyre járt az idő. Ruha-
szekrényemnél egy embert pillantottam meg, ki
óvatosan munkálkodott a mellett.

Az ablakon át, melynek egyik szárnya nyitva
volt, hatolt be szobámba, anélkül, hogy észrevettem
volna, hogy ruhaszekrényemet feltörve, azt kiürítse.

Mit tegyek? — gondoltam magamban. Fellár-
mazzam a lakókat, vagy tán jó volna egy pisztoly-
durranással elriasztani? igen, de mikor semmim sincs.

Egyszerre villámként futja át agyamat egy
gondolat:

Ez az ember fogja szolgáltatni tárczámhoz a
témát. Kitűnő eszme!...

S ezzel fölültem ágyamban s nyugodtan szóltam
a tolvajhoz, kiben a házmester semmirekellő fiát
ismertem fel.

— Szomszéd ur! Ön segítségemre lehetne.

Megdöbbenve ugrott fel a tolvaj s megállott.
Eleinte azt gondolta, hogy csak álmomban beszéltem,
de mikor látta, hogy ébren vagyok, megszólalt:

— Mivel segíthetnék?

— Én jól tudom, — folytatám — hogy ön
már sokat látott és sokat vitt véghez, nekem tehát
elbeszélhetné nevezetesebb kalandjait, a miknek
most nagy hasznát vehetném s ha ezt megteszi,
meg fogom érte jutalmazni.

(Szerencsés tolvaj, ki olyan házakba ér, hol
még meg is lesz jutalmazva.)

Örömmel vállalkozott a tolvaj s legott hozzá is fogott a meséléshez.

Eleinte csak hallgattam, de beszéde mindinkább fokozta érdeklődésemet, fölkeltem s papírra jegyeztem az elbeszélteket.

Tán reggelig is elbeszél volna, ha nem mondom, hogy már elég, több adat nem szükséges s illendően megjutalmazva, meglegedetten távozott.

Megint lefeküdtem, de alvásról már szó sem volt. Virradatkor már öltözni kezdtem s íróasztalomhoz ülve, írni kezdtem.

„Rabló-kaland“ — ez volt a czime az irandó tárczának. Egyik lap a másik után gyorsan megtelt. Csak úgy repültek a betűk, hisz adat volt most már elég.

Hogy fog csodálkozni a főszerkesztő ur — gondolám magamban irásközben, — ha majd a többi közt ezt a fejezetet fogja olvasni:

intézett azon levele, a melyben teljes elismerését nyilvánítja és a megérdemelt jutalom fejében, — mert hát megérdemeltem — tíz pengő forintot küldött. Azóta sem volt még alkalmam egy tízforintos tárczát írni.

A CZIGÁNYPRIMÁS.

— Irta: Zalay M. —

Huzzad Zsiga! huzzad! — esdekel a fiatal Barkóczy a fáradt cigányprimásnak — jutalmad fejedelmi lesz, ha nem engeded át magadat a nyugalom csábos ördögének. Szorítsd magadhoz a tündéri hangszert, verd meg büvös vonóddal jajgató hurjait, hogy oly keservesen zokogjon, mint az én szegény... megcsalott szívem!...

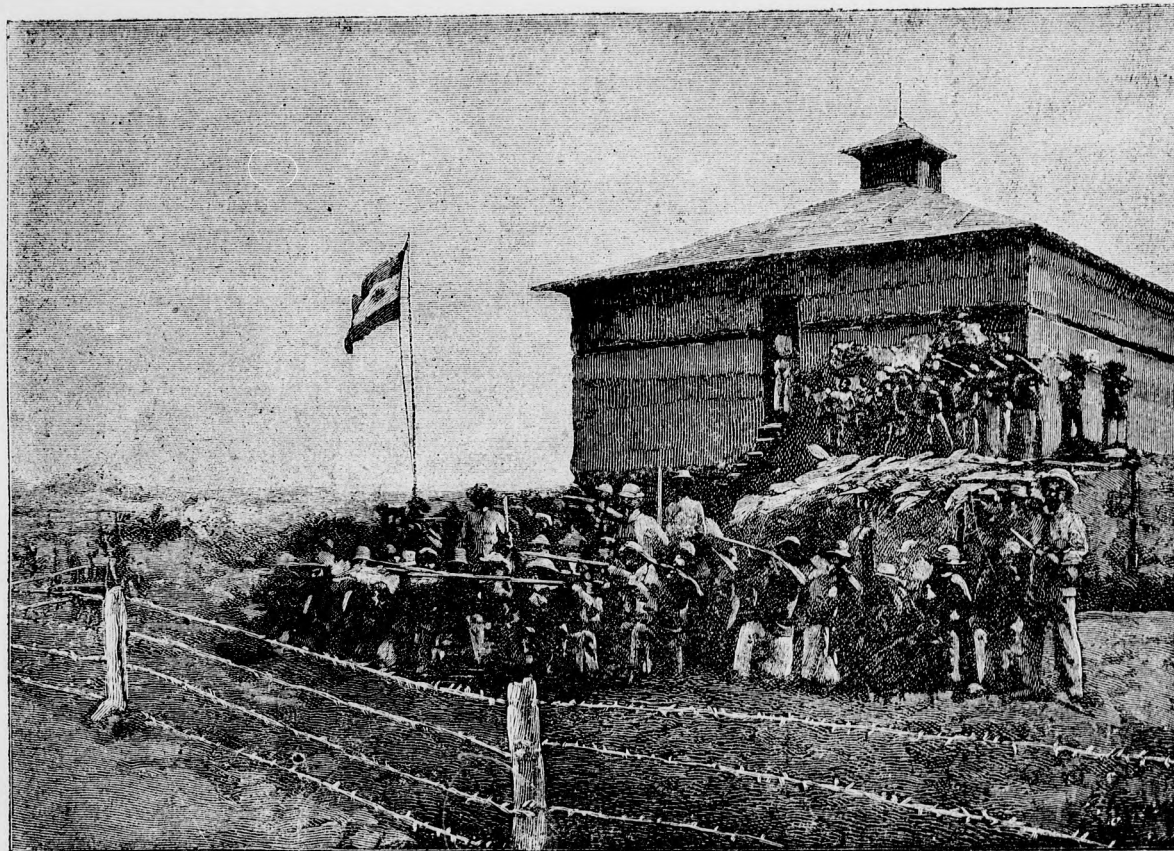
A villogó szemű barna gyerek lankadtan lebocsájtott jobbját ismét felemeli, a vonót lassan hozzáérinti a reszkető hurokhoz...

Gyengén hallatszód, fájdalmas panaszu hang rezeg át a siri csenden oly kinosan, hogy a szép cigányfiu is megindult rajta. Hosszan kibámul a nyitott ablakon, szemei fátyolozottan mélyednek a virradó regg sűrű, átláthatatlan ködébe a visszaemlékezés képzeletéből alakot formál... egy hollófürtökkel koszorúzott, napbarnított leányarcz kacérkodik vele, majd hirtelen elmosódik a lassan aláereszkedő páratömegben és az ábrándos gyerek megszenyülten törül ki szeméből két nehéz, keserű könnyeseppet.

— Te sírsz? — riad fel a fiatal hadnagy, — elérzékenyít a saját játékok? meghat az én bánatom?... avagy tán szomorúság ért a közelmultban, mint engem?... és lassan felemelkedik a bársony kávéházi pamlagról, támo-lygó léptekkel közeledik hozzá, kissé imbolyog... kitérja karjait és a primás vállára borul. Rövid ideig pihen rajta, aztán felemeli fejét, hosszasan nézi a szép barnagyerek merev vonásait makacsul zárt ajkait, belemérül, éjsötét szemébe, melyből e pillanatban annyi fájdalom, oly sok néma szenvedés tükröződik, aztán hirtelen egész közel hajol a barna zománczu arczhoz és tüzes csókot nyom reá.

— Szeretlek, mert együtt érzesz velem, — sutto-gja lágy hangon, mintha egy imádott hölgynek tenne vallomást. — Vonzódom hozzád, mert oly szerencsétlen vagy és oly szomoruan egyedül állasz e csalfa, nagy világon, mint én!...

Ketten voltak a nagy tágas teremben: a szegény cigányprimás varázshegedűjével és a dús gazdag ifju, drága pezsgős palackokkal tánczolva. Alig maradt egyéb nyoma a tegnapi vidám hangulatu murinak néhány agyonvert kristályüvegnél és a fojtón kavargó füstfelhőnél. A poharak még most is ott heverték a busongó lábainál, a füst ellenben unalmas lassúsággal húzódott ki a nyitott ablakon. A beözönlő, pajkos reggeli légáram játszadozva lobogtatta a diszes gázcsillár tulipán alakú lángnyelvecskét az ébredő természet rohamosan fejlődő világossága ellensúlyozta a mesterséges fényt, meghalványította a reszkető, félénk lángocs-

Spanyol őrállomás Kuba szigetén.

„Történt egyszer, hogy hárman is üldözőbe vették és egy négyemeletes ház második emeletéről volt kénytelen az utcára leugrani, hogy a rendőrök kezébe ne kerüljön.“

Vagy pedig ezt:

„Egy alkalommal körülfogva látta magát a csendőrök által, s mit tett? — kihuzta belső zsebéből duplacsövű pisztolyát s egy lövéssel leteríté őrmesterüket, s azután, mintha magát akarná főbe löni... Egy durranás s ő is elesik. S mig mind holt őrmesterükhöz futottak, addig ő a kedvező alkalmat felhasználva, eltűnt az erdő sűrűjében.“

Hogy is ne csodálkoznék, hisz még Rinaldó Rinaldini a híres rablóvezér történetéből sem olvasott még érdekesebb kalandokat.

Hogy mi igaz az egészben, azt magam sem tudom, de elég az, hogy mire behozták a reggelit, a négy folytatásra terjedő tárcza már készen volt s mindjárt szedés alá is adtam.

S hogy mily hatással volt az olvasóközönségre, azt leginkább bizonyítja a főszerkesztő által hozzám

kákat, ami oly ijesztő, kísérteties színt vetett a két egymásbafonódó alakra, és ezalatt az ódivatu falóra pontos egyenletességgel reggeli öt órát vert.

És Barkóczy még mindig a primást öleli, kábult feje még a vállán nyugszik, azonban az óraütésekre feleszmél, révedező tekintete a márvány asztal két bontatlan pezsgős palaczkjára téved, kissé tántorogva indul feléjük és keserűen felkaczagva kezébe veszi a két erős üveget.

— Igyál Zsiga!... elrepült boldogságom halotti torját tartom!... és a primás felé nyújtja remegő kezéből a fejedelmi italt, de ujjai erőtllenül bocsájtják el a palaczkot és az hozzávágódik az asztalka czipra vaslábaihoz. Tartalma habzó gyöngyözéssel fut végig a koczkás padolaton, a szomjas cigányfiu sóvár pillantásától kísérve.

— Itt a másik helyette!... és egy erős csapással leüti az üveg fejét, serlegbe önti a drága italt és a primás ajkaihoz nyomja, — a maradék cseppet magának tartva fenn.

— Szeretted valaha?... kérdi egyszerre a félig ittas fiutól.

— Nagyon!... szerettem egykor úgy, amint szeretni nem

lesz képes senki többé ezen a világon!... feleli komor hangon a kérdező, aztán lezárja szemeit és maga elé varázsolja a mult szép emlékeit. Sokáig szótlanul áll, míg a heves ifju fel nem riasztja me-rengéséből.

— Én is azt hittem, hogy kívülem nem képes senki oly forrón szeretni!... szólt bánatos lemondással... és ime, te is ugyanazt állítod! Csakhogy a cigányszerelem a milyen lobbanékony és vad az első pillanatban, olyan csendes és olyan nyugodt a másokban. Lám!

— tette hozzá szemrehányólag, — te is hamar megvigasztalódtál és csupán akkor könyezel... mikor más zokog!...

A cigányfiu tiltakozva megrázta sötét fűrtjeit, szemében szokatlan szilaj tűz gyult ki és a hangja fékezhetlen szenvedélyt árult el, midőn felelt:

— Nem úgy uram! nem ismeri ön a mi szerelmünk mélységét, nem látta ön bálványomat, a cigányfaj mintaszépét. Ha csupán csak egyetlen egyszer nézett volna abba a két lázasan ragyogó szembe! eh! de éppen az volt a szerencsétlenségem, hogy más is belenézett, kinek tekintete gyújtóbb volt, mint az enyém!...

— Így jártam én is!... mormogta a fiatal Barkóczy keserűen... és mit tevé? kérdezte ideges nyugtalansággal a primástól.

— Megöltem azt a vakmerő ficzkót, habár a kezemre hulló vércsepp oly forró volt, hogy megégetett. Tíz hosszú esztendeig börtönben sinylődtem a gáztett miatt, de éltetett a remény, hogy szabadulásom után megmentett kincsemhez térhetek, ki majd keserű megbánással kér tőlem bocsánatot ártatlan büneért. Elképzeltem a viszontlátás gyönyörét és vágyva-vágytam utána... és ekkor?... csupán egy gondozatlan sirhantot találtam. Most érzem csak, hogy kétszeres gyilkos vagyok, s még csak avval sem vigasztalhattam megkínzott szívemet, hogy miattam vált meg

az élettől!... a bánat ölte meg az oláhfiu után... Azóta sir az én hegedűm oly fájdalmasan, azóta bámulok el öntudatlanul a semmiségbe, mert mindenütt az ő enyelgő arcát látom, s midőn elmosódik a kedves kép, észrevétlenül megkönnyezem a tovatűnt boldog napokat.

Barkóczy rémült borzalommal tekintett a cigányfiu elváltozott arcába. Képeletében látta, amint végzetes elszánt-sággal, halálsápadtan áldozata szívébe mártja a gyilkos pengét. E gondolatra mintha fagyos légáram érintette volna, pillanatra feleszmél, de a következő perczen álmosan végigdől a puha kerevetre.

— Jól tetted!... nyögi, alig hallhatólag... én is megtenném, de nincs erőm hozzá, igazán nincs! — és felemelkedni próbál, de a mámorító, erős ital sebesen dolgozik fejében és ki-merülten újra lehanyatlik. Kezével fáradtan int, megragadja a nedvteli poharat, magasra emelve, egyhajtásra kiiszja édesizű tartalmát, aztán nagyot üt az asztalra, mialatt hangosan monologizálva, hevesen gesztikulál:

— Blankát imádom, de becstelen nem leszek miatta, nem,

Hadihajók fűtése.

soha!... és bizonyításképp hevesen döngette az asztalt... s habár más menyasszonya, érzem, hogy engem szeret csupán és egyedül a szülői kényszernek enged, midőn arája lesz Darvainak. Jer ide, Zsiga!... testvérem vagy a fájdalomban, részvéted szívből ered... és ez megindít... nem szeretnék oly szerencsétlen lenni, mint te vagy, tehát intézkednem kell. Ime, tárczám, fogadd tőlem játékos jutalmazására ama kívánságommal, hogy a szép Blanka esküvőjén ezt a dalt huzd: „Szép angyalom, mért vagy olyan szomorú?” s ha alkalmad nyílik, megsugod a bájos menyasszonynak, hogy egy messzire, nagyon messzire távozott küldi neki gyengéd megemlékezésül.

Ismerni fogja!... naponkiut énekeltük együtt, s ha elhalaványodik és szeme nedvesen ragyog, akkor izend meg nekem hegedű síró hangjain és én boldog leszek az új hazában.

Barkóczy még aznap agyonlőtte magát bezárt lakásán. Általános meglepetést és sajnálkozást okozott a fiatal élet hirtelen kioltása; tapogatódtak az ok után, csupán a cigányprimás jutott ki a homályból, de nem árulta el magát... őrizte a titkot s mély fájdalommal gondolt a reggeli órákra, melyek alatt oly

bizalmas közelségbe jutott a szerencsétlen öngyilkossal... csak most értette meg a mondott szavak tulajdonképeni értelmét.

Blanka nem halványodott el, mikor a panaszló dalt hallotta, csak a cigány rejtélyes megjegyzésére simult félénk borzalommal völegényéhez... a primás hallotta a szárnyaló szellem kinos jaj-jait és az ajkáról elrepülő sóhaj azt sugta a veigdő léleknek:

— Vigasztalódj!... a ti nőitek szerelme gyengédebb, de pillanatnyi, a cigányleányé szenvedélyes, vadabb, de örökös, — amazok könnyen felejtnek, emez örökké busul, vagy belehal szerelmébe...

EGY GYÖNGE JELLEM.

(Novella.)

(5. folyt.)

Irta: *Dárday Ernesztina*;

fordította: *Bogdánovics György*.

II.

Már későre járt az idő, és miss Maud, a száraz virágokat kezében tartva, belebámult a titokzatos éjszakába. Hirtelen azonban meglepetve kiáltott fel, látván, hogy a tulsó házsor árnyékából egy férfi lépett ki a fényes holdvilágra, kiből Maud Leonellóra ismert.

Ennek következtében a leány vissza akart vonulni, a férfi azonban könnyöregve emelte fel kezeit és miss Maud akarata ellenére megállt. Édes érzés lepte el szívét, egyuttal eszébe jutott a helyzet hasonlatossága közöttük s Romeo és Julia között és ez mulattatta őtet. E közben visszanyeré önuralmát s a balkon felé hajolva, folytatta a virágok vízbe dobását.

— Per pieta anch uno per me! — hangzott fel hozzá halkán s miss Maud vonakodva dobott le neki egy kaméliát.

— Grazie, angiol del paradiso! — E szavakkal s egy mosolylyal, mely ragyogó fehér fogait érvényre juttatá, bucsuzott el a lovag s a virágot szenvedélyes mozdulattal ajkaihoz emelve, tűnt el a legközelebbi utcza homályában.

Rövid idő múlva egy lármás férficsoport törtetett elő ugyanebből az utczából, nagy zaj közben ellepve a kis hidat. Miss Maud visszavonult, bezárta a balkon ajtaját s miután a magnoliát vízbe tévé, nyugodni tért.

Még sokáig nem birt aludni, ismét kinyitá a balkon ajtaját, melyen keresztül a hold ezüst sugarait veté a szobába.

A magnolia meg betölté azt részegítő illatával, s ettől megittasulva Maud végre mély, édes álomba merült.

A déli napsugár megtüzesité a Márk-tér fehér márványlapjait, s a Scirocco fojtó lehelete még a laguna város legszűkebb utczáiban is türhetetlen forróságot idézett elő. Csak a kit a legnagyobb szükség üzött, hagyta el a házat. Az ablakok redőnyei gondosan zárva, mögöttük a lehető legkönynyebb ruházatban ültek a nyitott ajtó irányában magokat legyezgető asszonyok.

Miss Maud bő fésülőköpenyben ült egy támlásszékekben, a fürdőtől még nedves haja felbontva. Sötét szemei pedig szórakozottan tévelyegtek a redőnyön át a csatornára.

Ha szempillái olykor-olykor nem rezegtek volna oly bánatosan, szép szobornak lehetett volna tartani

miss Maudot, oly esendesen, mozdulatlanul ült székében.

A keskeny, sok apró hiddal ellátott csatornában néhány 14—15 éves fiu lubiczolt, hol a partról, hol a hid párkányáról ugorván a vízbe, ami mindenestre hathatós ellenszere a tropikus hőségnek.

A szálloda kapujában a nevelő állt Harryval, ki apró fából készült gondolákat usztatott a vizen, s nézte a lármázó bukdácsoló fiukat. Mikor pedig a mellékutezából egy szál deszkán hajókázva jött két kis fiu s egy szőke leányka egy szolga kíséretében a mulatozó csoport felé, a zaj, nevetés és jókedv tetőpontját érte.

Harry erővel egy gondolába akart szállani, hogy közelében lehessen a vig társaságnak, minthogy ez a látványosság roppantul tetszett neki.

Eppen közeledett is egy elegáns gondola s a szálloda közelében kötött ki. Egy magas, barna hölgy szállt ki a feketefürtös szolga karjára támaszkodva, ki a kiszállásnál segítségére volt.

— Antoniò a quel che fai! — szólt hozzá suttogva a hölgy, mire ez egy bámuló tekintetet vetett urnőjére, mit amaz meglegedett mosolylyal viszonzott.

— Ha nem lesz velem meglegedve a signora, — mondá a karsu fiu — ugy kergessen el mint egy kutyát. Ismerem azt a franczia nőt, ő egy fecsegő és hűségesen el fogja mesélni urnőjének, mit tőlem halland.

— És biztos vagy benne, hogy egy órákor hazajön?

— A csacska Peró beszélte el nekem. Gazdája helyettesíteti magát Rosetti kapitány által.

A marchesa megnyugodva bólíntott s egy sötét pillantást vetve fel a szálloda ablakaira, eltűnt egy mellékutezában.

Harry eközben veszekedett Mademoiselle Juliával, ki meg akarta őt akadályozni abban, hogy egy a szálloda elé lánczolt gondolába szálljon.

Ekkor odalépett a feketefürtös gondolier, ki addig pipázgatva támaszkodott pajtásával a csatorna párkányához és felajánlotta a signorának, hogy urnője visszatértéig foglaljon helyet a gondolában és egyuttal jókedvűen és udvariasan kezdett vele csevegni úgy, hogy a szórakozást kedvelő franczia nő ez egyszer mellőzte megszokott büszke magatartását és szívesen fogadta el a csinos gondoliere figyelmességeit.

Epp mikor a társalgás javában nekiindult, t. i. Mademoiselle Julia mindinkább beletörődött az olasz nyelvbe, hirtelen félbeszakítá őt Jane hangja, ki az ablakból leszólt, hogy jöjjön haza Harryval.

Kissé nehezeére esett Juliának megválni kedélyes társalgójától, kire oly váratlanul ráakadt.

— Oh, madame — kiáltott fel lelkendezve, midőn a szobába lépett. Urnőjéről és Leonelló grófról, le jene homme, qui a sauvé mademoiselle Maud avant hier! — Így csacsogva fordult azután miss Maudhoz, miután óvatosan meggyőződött, hogy Jane eltávozott és halkabban folytatá:

— Ó a marchesa kedvese, ki őt szenvedélyesen szereti, így mesélte Antoniò. S jaj lenne egy vetélytársnőnek.

— Adja már Harrynak villásreggelijét, különben kifosztogatja mind a bonbonniéreket — szakítá őt félbe miss Maud, miközben hiába fáradozott leküzdeni a felindulást, mely mindinkább erőt vőn rajta.

Mademoiselle Julia elhagyta Harryval a szobát és midőn miss Maud magára maradt, kitért az addig visszafojtott érzelmek zivatara és a megsértett női

büszkeség és keserű fájdalom könnyei omlottak sűrűen hosszú szempillái alól.

Ebben a cselédpletykában egy titkos fenyegetés rejlik, hogy neki figyelmeztetőül szolgáljon.

Innen tehát a marchesa parancsoló hangja, midőn tegnap este a grófot hívta! Szeszélyei rab-szolgája, egy percze merészkedett mint szabad ember cselekedni, de egy megrántása a láncznak visszaadta neki helyzetének tudatát, elfordult tőle és visszatért — urnőjéhez.

Komor gondolatokba merülve, töltötte el miss Maud a délelőtti időt és midőn a villásreggeli ideje jött, Jane csak hosszas rábeszélés által bírta rá őt, hogy felöltözködjön és lejjön a földszinten levő étterembe. De ő nem ment a nagy étterembe, hanem egyenesen a kis, csak a szálloda vendégei számára szolgáló zeneterem felé tartott, hogy mint mondá: gyakorolja magát, míg tálalva lesz.

Egy Liszt-féle váriátiót kezdett játszani, miközben Jane visszatért az étterembe, hol Höhler, mint mindig, már jelen volt.

Miss Maud szokatlan hévvel és odaadással játszott, úgy hogy mindenkit meglepett, a ki nyugodt, csendes természetét ismerte.

A zongorára bizta rá azt, a mit nem akart és nem lehetett rábizni senkire!

Épp meg akarta a kótát fordítani, mikor egy idegen kéz megelőzte. Ha a ruhaujj és a kezelő nem látszott volna, azt lehetett volna hinni, hogy a kéz egy nőé, oly kicsi és fehér volt az. Így azonban felugrott és hevesen megfordult s úgy szemben találta magát Leonellóval, ki észrevétlenül lépett be Janeval.

— Ne ijedj meg! milyen ideges vagy! — — gróf — érthetetlen mormogás helyettesíté a nevet, mert Jane nem igen tudott nevetek megtartani emlékezetében, — szives volt nekünk jegyeket felajánlani az új hajó keresztelőjére. Én köszönettel fogadtam el azokat, s te bizonyára egyetértesz velem.

Miss Maud hideg bölintással felelt, ami különös ellentétben állt különbeni izgatottságával.

— És most a lunehhoz gróf — kiáltott Jane, ki ma különös szeretetreméltó hangulatban volt, — sziveskedjék helyet foglalni asztalunknál, ha már balsorsa a mi szállodánkba vetette, a hol csak két-három élvezhető tál étel között választhat.

— Jer, miss Maud, kihül a visotto — ezzel Jane kisietett a teremből.

Leonelló és miss Maud követték.

— Ön nem úgy fogad engemet, a mint multkori találkozásunk után.

Egy komoly tekintet Maud részéről elnémitá őt, s így ültek az asztalhoz, Jane megjelölte a helyeket, úgy hogy Leonelló és Maud szemközt ültek egymással.

— Kétségbe vagyok esve, miss Maud — folytatá beszédét a gróf — és rossz hangulata érthetetlen előttem.

Maud úgy tett, mintha e szavakat nem hallotta volna és néhány közönyös kérdést intézett hozzá a hajóünnepélyről, melyhez Leonelló meghívókat hozott.

Ezáltal sikerült neki elhárítani a gróf kísérléteit, ki halk hangon iparkodott, egy erre vonatkozó nyilatkozatot kicsikarni tőle.

— Ugy engedje meg legalább, hogy irhassak önnek, ha már nem akar meghallgatni. Nekem nincs barátom aki szószólóm lehetne — tevő hozzá.

— Nem tilthatom meg senkinek, hogy nővéremhez írjon, — felelt Maud röviden, de emellett óvakodott Leonellóra nézni, kinek jelenléte ismét bűvös hatalmat kezdte reá gyakorolni.

Ekkor egy üveg után nyult, de Leonelló megelőzve őt, oly indulatosan töltött, hogy a viz kiömlött a pohárból.

Maud ez ügyetlenségtől meglepetve tekintett fel hozzája, s ekkor észrevette, hogy Leonelló tekintete mereven a terem ajtaján csüng, melyben B. marchesa egy ur és egy idősebb hölgy társaságában megjelent.

Perzselő tekintete gyorsan végigfutotta a jelenlevőket és homlokát összeránczolva akadt meg, észrevéve a grófot

(Folytatása következik)

Visszatekintek...

*Visszatekintek az elmúlt szép napokra,
S bánatos, keserű köny pereg arczomra,
De bánatos könnyem mire kiapad:
A lelke megörök, a szívem megszakad.*

*A végső sóhaj, mely ajkamról röppen el,
Lengedező esti szél lágyan kapja fel
És elviszi messzi, a hol nincsen bánat,
A hol nincs szerelem, s a szív fel nem támad!*

Timon Tihamér.

GONDOLATOK.

A ki a természetet nem szereti, — annak nagyon pusztá lehet a szíve.

*

Rajongani a virágokért kétfélekép lehet, az ökör is rajong értük, — de megeszi őket.

*

Isten az embert állatnak teremtette, de bölcs előrelátással úgy intézkedett, hogy bukása által is emelkedjék, a jó és gonosz megismerése által emberré legyen.

*

Tizenhattól-huszonkilenczig — ez az ifjuság két határsánca. A ki ezeken belül nem volt boldog — az már aligha lesz ez életben.

*

A leány élete:

16 éves korában: egy kis dal;

20 éves korában: szerelmes vers;

25 éves korában: rhapszódia;

30 éves korában: elégia;

35 éves korában: satyra;

40 éves korában: ballada;

45-60 éves korában: éposz.

A.

Émléksorok.

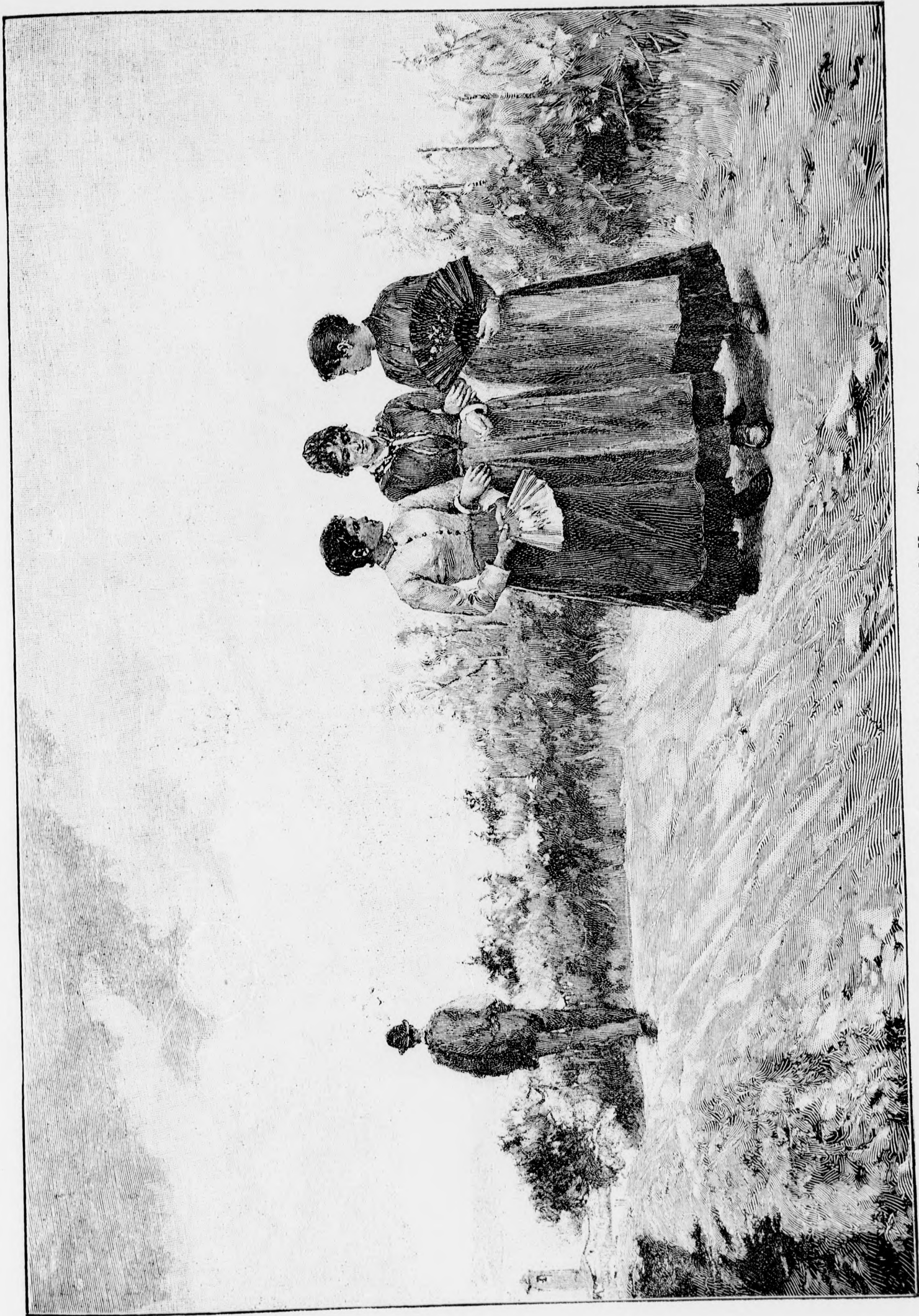
*Szeretni sokszor és sokat lehet,
Szülőt, barátot és testvéreket,
De szenvedélylyel, szívből, igazán:
Egyet lehet csak és egyszer csupán.*

D.

—*— MADÁRPIACZ LONDONBAN. —*—

— A H A R A G O S O K. —

Bánatomban...

*Bánatomban a szívemnek
Minden hírja megrezeg,
El nem tudom felejteni
Azt a szőke gyermeket.*

*Messze tőlem, a távolból
Irja, hogy nagyon beteg,
Tiszta szívből megsíratom
Azt a szőke gyermeket.*

*Tán százszor is elolvasom
Azt a borús levelet,
Ne ragadd el tőlem, halál!...
Azt a szőke gyermeket.*

*De ha Isten jó lesz hozzám,
Kideríti egemet,
És én újra áttelelem:
Azt a szőke gyermeket!*

Verner Jenő.

Ha az Isten úgy akarja.

(Elbeszélés.)

Irta: E. Nagy Sandor.

Majnalra kukorékolt a kakas. Csendes Péter felocsudott álmából, megdörgölte álmos szemeit, azután felkelt és csendesen odament a fia ágyához:

— Kelj fel Jani fiam! — szólt gyengén meg-rázva az alvó legény vállát. — Menj ki az istállóba, költsd fel, a szolgát is és iparkodjatok rendbehozni mindent, hogy korán indulhassunk.

A legény, apja költésére gyorsan kiugrott az ágyból, felöltözött és kiment az istállóba.

Csendes Péter még egy kicsit visszafeküdt pihenni.

Ő már ezt megtehetette, mert volt egy derék fia, a ki helyette helyt tudott állni a munkában.

Hangzott az istálló a füttyüléstől.

A Jani gyerek és a szolgállegény füttyültek, a kik ugyancsak dolgoztak a lábas jószág meggyámolításával.

Jani a lovakat, a szolgál a teheneket vakarta és kefélte.

Máskor is vigan szoknak ők lenni, de most különösen vigan voltak, a minnek meg is volt a maga oka.

Vásárba készültek.

Jani azért örült, mert lovat mentek venni, amelyek az ő kedvencei voltak, a szolgál pedig azért, mert megígérte gazdája, hogy őtet is elviszi, s kiadja a fertályévi bérét, amiből egy szép ránczos száru ünneplő eszimat és egy szürt készült vásárolni magának.

Már előre látta, milyen szép lesz az a eszima! ... Ha vasárnap a faluba megy benne, minden leány megnézi és kérdezni fogják, hogy hol és mennyiért vette.

Jani csak a lóról gondolkozott. Azt szerette volna már előre tudni, milyen lesz a színe: szürke-e, sárga-e, fekete-e vagy pej és hogy szebb lesz-e annál, amit eladtak.

Mert ám nem azért mentek Csendesék lovat venni, mintha megdöglött volna a lovuk, hanem azért, mert egy saját nevelésű lovukat a nagyságos ur vette meg parádés lónak a hintóba.

Ennek a helyébe kellett egy ujat venniök. Mert volt ugyan egy növendék csikójuk, de ez erősebb munkába még gyenge volt.

Hogy a lovukat a nagyságos ur vette meg, arra nemcsak Jani volt büszke, de az apja Csendes Péter is.

Aztán meg jó vásárt is csináltak.

Az öreg Csendes Péter úgy számított, hogy a lóért kapott pénzből ő nemcsak vesz egy másik olyan szép lovat, de még fel is marad belőle legalább annyi, a miből kifizeti a szolgál bérét, az adót, meg egyet-mást beszerez a házhoz, a mi épen szükséges és talán még mindezt fedezni is fogja valami.

Alig egy óra múlva rendben volt a ház körül minden. A kocsi is kint állt az udvaron, utra készen felkészítve.

Csak reggelizni mentek a legények, ami már készen várt rájuk, aztán hamar tisztába öltözködtek és elmentek befogni a lovakat.

Addig a gazdasszony telepakolta a tarisznyát utra valóval, amit a gazda kezébe véve, várta, míg előáll a kocsi.

A kocsi csakhamar előállt.

Csendes Péter előre ült a fia mellé, a ki a lovakat hajtotta, a szolgál pedig a kocsi derekába tömött szénába helyezkedett el.

Még egynéhány „Isten áldja meg“, „Isten áldjon meg“, „szerencsésen járjatok“ szó után a kocsi elrobogott.

A nap már ott virradt fel rájuk a pogány-tornyai vásárban.

A felkelő nap első kieresztett sugaraira, mint a rajzó méhkas, úgy mozdult meg egyszerre az összegyűlt tarka népsokaság. Mindenfelé jártak-keltek az emberek, ki-ki keresvén és válogatván a venni készült jószágot.

Érdekes volt ezen a képen végigtekinteni.

Itt két szép csákószarvu ökör állt eladásra, ott egy nagy tölgyü fejős tehén a kocsiban nyöszörgő kis borjuval, tovább egy szép csikó, egy kocsihoz kötve. Oldalt, külön a lábas jószágoktól, a kecske, disznó és juhnyájak állottak csoportokban, várván új gazdájukra.

Kék mándlis parasztgazdák, távolvidéki szürös atyafiak, poczakos mézárások, hosszú, bőgatyás, fekete szakálu cigányok és pantallós zsidók járták leginkább a vásárt. Feltűntek néhol a kakastollas kalapos esendőrök is, a kik erősen vigyáztak, hogy a rendet meg ne zavarja senki.

Itt egy helyen, egy jövéru lóra javában folyt az alkudozás, ott tovább már két szép tinóért piros, puffadt bugyellárisból olvasták ki a ropogós kékhasu bankót, egy harmadik helyen meg épen egy áldomást ittak.

Az alkudozók hangos beszédje, tehenek bőgése, borjuk nyöszörgése és lovak nyerítése töltötte be a levegőt. Ebből az összeolvadt zajból csak a kiflit áruló pékinások és friss vizet hordozó gyerekek kiabálása vált ki.

Nagyon elevenné tette még a vásárt a lovak próbálgatása. Erről egy lovas suhancz nyargalt, arról egy vágató kocsi jött nagy porfelhőt vágva, amiből az izzadó vásárosoknak jutott nyelni elég.

Csendes Péter is odahagyta kocsiját a szolgál vigyázata mellett s fiával elindult a vásárt körültekinteni.

Eleinte ezeket a nyargalászó suhanczokat, meg vágtató kocsikat nézegették, de nem akadt a szemük elé olyan ló, aminő nekik éppen tetszett volna. Tovább jó darabot összejártak a vásárból, több helyen megálltak nézegetni az eladásra kiállított lovakat, anélkül, hogy akadt volna a kedvükre való.

Jó időre, Jani pillantott meg egyet.

— Nézze édes apám, ez jó volna! — szólt oda az apjának, egy közeli kocsihoz kötött szép sárga lóra mutatva.

Ez Csendes Péternek is megtetszett.

Mindjárt odaszólt a kocsi gazdájához:

— Eladó ez a ló?

— Jó pénzért! — felelt büszkén a kocsi gazdája.

Erre Csendes Péter és Jani körül fogták a lovat. Egyik az egyik oldalról, másik a másikról kezdte vizsgálgatni.

Először a fogát nézték meg.

A csikófogait már elhányta; az alsó fogakban látszó hosszukás fekete vonalak kissé megrövidültek, amiből felismerték, hogy a ló öt éves.

Aztán a szemére került a sor.

Ezek is szép tiszta egészségesegek voltak.

Különösen a lábait vizsgálták meg gondosan, nehogy valami pókot nézzenek el rajt. Felemelgetni is próbálgatták, hogy talán nem-e nehéz patkoltató; megveregették a hasa alját, megdörgölgették a háta tetejét, de a ló szépen állt, mint a szelid bárány.

Nem volt annak egy csepp hibája sem.

— No ezt vegyük meg édes apám! — szólt Jani az apját gyengén megtaszitva.

Az apja visszautasító tekintettel válaszolt. Megharagudott rá, hogy mindjárt kimutatta a lóhoz való kedvét.

Jani az erős tekintettől megrestelkedve huzódott vissza.

Eszrevette ezt Csendes Péter.

Fájt neki egy kissé, hogy fiát így visszahuzód-tatta, de azt gondolta magában, hogy hadd tanuljon a gyerek.

Ő maga egész egykedvűen kezdte meg az alkut.

Eleinte nagy volt a különbség a kért és ígért összeg között. Ez csak lassan szállt lefelé, mignem annyira érték, hogy még tíz forint volt.

De ebből már egyik sem akart engedni.

Mig az öreg Csendes alkudozott, Jani hallgatóan vizsgálta a lovat, amiben biztos volt az öreg is, mert tudta, hogy a gyerek már tud hozzá, akár csak ő.

Jani az alkuba nem szólt bele. Csak néha figyelt oda, hogy mennyire vannak. Ő már nem bánta volna, ha az apja rá is igéri ezt a tíz forintot, ami még közöttük kérdésben állt.

De ez nem akart többet ígérni, úgy hogy ott is hagyták a kocsit.

Ezt Csendes Péter már csak azért is megtette, hogy ne vethessen magára, mintha nem alkudott volna elég erősen. Hanem azért szándéka volt még visszatérni.

Nézegetett is hátra, hogy nem-e intik visszafelé.

A kocsirol is nézegettek utánok, de azért mégsem integettek.

Tudták már ők azt mindakét részről, hogy mint szokott az a vásárban menni.

Jani csak most vette észre, mikor hátra nézegetett, hogy a kocsirol egy gyönyörűséges szép leány néz utánuk.

Alig várta, hogy visszatérjenek.

Meg is biztatta az apját, hogy el ne ereszsék azt a szép lovat.

És Csendes Péter hallgatott a fiára.

Csak kerültek, fordultak egy kicsit a kocsik között, aztán megint az otthagyt kocsit felé mentek.

Ezalatt a ló gazdája is meggondolta a dolgot és a visszatért vásárlókat engedőbb hangon fogadta.

Csendes Péter megajánlott a fellévő tíz forintnak felét, amit egy kis gondolkodás után a gazda is elfogadott s így az alku megtörtént.

Szóbaereszkedés után, Jani, mig az apja alkudott, szemügyre vette a kocsin ülő leányt, a ki nagyon megtetszett neki.

Alig 16 éves fiatal leányka volt, formás gyenge termettel, fehér arcával, kék szemekkel és dus barna hajjal. Piezi piros száját, mikor mosolygásra huzta, halaványpiros, pufók, kis orezájába két gödröske támadt, ami nagyon kellemesé tette.

Jani annyit tekintgetett rá, hogy észre sem vette, mikor az apja megalkudta a lovat és kezébe adta a kötőféket, hogy vezesse.

Nem bánta volna, ha tovább tartott volna az alku. Szeretett volna legalább egy pár szót váltani azzal a kis leánynyal.

No, de azért a lónak is örült, amely most elkergette előbbi gondolatait.

Büszkén vezette a kocsijukhoz, aztán ő is elment részesülni az áldomásban, a mit az apja az eladóval egy laczikonyhában tartottak.

Sertyegő zsirban sült pompás szagu czigány-pecsenyéből és aranyszínű tiszta borból állt az áldomás.

Két szál czigány is nyaggatta ott hegedűjét, akik ha nem is játszottak valami hiresen, tüzes talpalá való nótákkal mégis sikerült nekik jókedvre hozni azokat, a kik csengő poharakból kvaterkánként nyelegették a hámozott szöllőt.

Maga Csendes Péter is perdült egynehányat, egy a pecsenyésütő asszonynak segítő fehér szakács-kötös gömbölyü menyecskevel.

A rendes idő elteltével azonban, ki-ki a maga dolga után ment.

Csendes Péter Janival felkereste kocsijukat, a hol az ott gubbaszkodó szolgának kiadta a fertályévi bérét és eleresztette bevásárlani magának. Ő maga is egyet-mást bevásárolni ment, a mit az anyjuk otthon felirt neki, s addig a kocsi a Jani vigyázatára maradt.

A bevásárolni való dolgok között volt mindenféle felirva: petróleum, rizskása, eczet, cukor, fahéj, jóbors, élesztő, tejszűrő szita és sok más apróság.

Mikor mindez meg volt véve és a szolga is előkerült, a csapott vásár után felpakolva, úgy nyugat felé hazamentek.

Otthon aztán beszélgettek sokat a vásárról.

Mivel a lovak gondozása Janira volt bizva, így az új ló is az ő gondozására került.

És ő iparkodott is ennek megfelelni.

Már hajnalban kint volt mindig az istállóban.

De mig máskor danolva, füttyülve kefélt a lovakat, most hallgatott. Munkaközben sokszor megálltak kezei és mereven nézett a levegőbe.

Ilyenkor azon gondolkozott, hogy ha a lóval együtt elhozhatták volna annak a gazdának azt a szép leányát is neki feleségül...

Milyen boldog is volna ő akkor! Ha ő ezzel együtt ülhetne az ebédnél, ha vasárnaponként kézenfogva együtt mehetnének a templomba!... Vagy mikor oda az apja és anyja megy el a testvérével, az ő felesége maradna otthon főzni. Mily boldogan hordaná ő neki be a vizet, a fát, meg a petrezselyem levelet a kertből... Hogy örülne, ha aztán tetszene az ebéd a hazaérkezőknek, a mint az

ő felesége főzött. Aztán ilyenkor, mikor így maguk vannak, azt is megtehetnék, hogy egy-egy édes esókot adnak egymásnak az ajkára...

Mikor odáig ért gondolataival, hogy a tűz körül forgolódo kipirult asszonykáját arezán czuppantsa, majd felkiáltott. Csak akkor tért észhez, mikor már a száját is kinyitotta, s fogott tovább a lovak keféléséhez.

(Folytatása következik.)

ZÓNÁS ATYAFIAK.

(Humoreszk.)

Irta: Dr. Szabó László.

Mogyan, hogyan nem, a millenáris napokban úgy esett, hogy Laboda ur étterme, a hova táplálkozás szempontból járogattam, apránként vidéki nomád magyarok táborozó helyévé változott. E szokatlan népesedési mozgalom azonban, bár nem volt egészen ínyemre, még tán ki nem zavar a sodromból, ha Laboda ur konyhája továbbra is ragaszkodik a multak szelid, türehető hagyományaihoz. Csakhogy Laboda ur ételei egyrészt hihetetlenül megdrágultak, másrészt valami csodálatos átalakulási mániában kezdtek szenvedni. Így például az a tápszer, a mit hajdanában mártásnak ismertünk, most következetesen csirizként viselkedett; sőt utóbb már olyan szemtelenül csirizkedett, hogy a gyöngébb szervezetű, szittyá csemeték végképp beleragadtak.

A rostélyos meg épen eltévesztette a pályafutását, mert ő valószínűleg csizmatalpának készült, s csak valamely beszámíthatatlan pillanatban esett abba a nagyzási hóbortba, hogy ő talpak helyett gyomrokat boldogítson.

A mi pedig a töltőkáposztát illeti, hitelt érdemlő szemtanuk állítása szerint, minapában a töltelékéből valami sárbogárdi jövevény egy egész pipát hámozott ki esutorástól, kupakostól együtt. Jószerencse, a pipa tömve volt és általában igen elszható állapotban mutatkozott. A hetumoger tehát fogta a káposztát és jó egészséggel megette, azután rágyujtott a pipára és nagyon okosnak találta ezt a találmányt.

Az én gyomrom azonban erélyesen tiltakozott az efféle kalandos ujtások ellen, már pedig méltóztatnak tudni, a gyomor tekintély volt még az ókorban is, tanu rá Maenius Agrippa. Ebből magyarázható tehát, hogy egy elkeseredett pillanatban elvettem a koczkát, illetőleg elhatároztam, hogy leány után nézek és megházasodom, de mihamar, amig Laboda ur és társai zsarnoki önkényének áldozatul nem esem.

Hát hogy eképpen elmélkedem a földi szabadság mulandósága felől, egyszer csak álmélkodással vegyes csodálat moraja zugott végig a torozó szittyák tömegén. Nézem, mi az. Hát mondják, jön a szerencsés pipataláló hetumoger csapatostul. No, mondok, ezt megszemléljük. De tán félszemmel sem pislantottam oda, már úgy megindult velem az egész Laboda-restauráció, mint a legsebesebb ringelspiel. Mert tisztelt olvasó, aki holdkóros tárca-cikkelyek véleménye szerint még mindig nyájas vagy, beléd még

aligha csapott az istennyila, hanem azért beléd csaphat tüzesen, legkivált ha pesti vagy. Mondom, még oda sem pislantottami már a nyakamba gurult egy kilencz akós hordó formájával dicsekvő gömbölyű alak.

— Szervusz, öcsém! Hej, azt az aszfaltba mártogatott, pattogatott kukoriczán hizott mivoltod, csakhogy végre rád akadtam, — harsogja a basibozuk, hogy csak úgy reng belé a restauráció.

Rám ám, gondoltam magamban, mondani azonban ezt mondtam:

— Hozta isten, Jóska bátyám: ezer esztendeje nem láttam!

— Meghiszem azt, de az ezredikre itt vagyunk ám. Nézd csak, ehol a Zsófi nénéd, ez meg a Sárika hugod, az én szerzeményem. Hát még ezek az urak, urfiak, válogatott cigánygyerekek... No, gyertek már Bradács Bandi, Czanyuga Mártony!...

És dőlt még azután belőle a szó, mint a sebes áradat, mialatt én levegő után kapkodtam és bicskát kerestem. Nem is tudom már, mit feleltem, hanem annyi szent, hogy igen meg

voltam hatva. Nehéz gondolatok támadtak rám és egyszerre felébredtek látnoki lelkemben a multak szenvedései és a közeli napok verejtékfakasztó, tárca-apasztó sejtelméi. Szerettem volna én is felkiáltani: Ostort fonok, lángostort és megkorbácsolom vele az egész... Sárbogárdot! Azonban ezt az örült poétika licenciát ezuttal nem engedhettem meg magamnak, mert még nem voltam egészen bolond. E helyett végső szorultságomban védőszentemhez folyamodtam. No, szent Dávid, most hegedülj, ha tudsz! És dicséretére legyen mondva a hárfás szentnek, hegedült. Illetőleg eszmém támadt, ördögi eszmém. Egy reménységű villant be kétségbeesett lelkembe, mely azzal biztatott, hogy megszabadulok a zónás betörőktől és így ezentul is hasznos polgára maradhatok a hazának és kapesolt részeinek, mint eddig. Ennél fogvást nyomban jó képet vágtam, annál is inkább, mert időközben úgy találtam, hogy a Sárika hugom igen szemrevaló kis fruska.

Igy történt, hogy egy-két-kilencz pohár iszomány után teljes volt a harmónia és barátság.

Bradács Bandival és Czanyuga Mártonynyal brudert ittam, mire általánosan és közönségesen megoldódtak a nyelvek és elmondódt a pipa históriája, nemkülönben a tegnapi estvéli kaland.

A pipa-história önök előtt már a fentiekből eléggé ismeretes, a kalandot pedig nem engedem el, nehogy a következőkben tanusított viselkedésem miatt a közvéleményt oktanul magam ellen zudítsam. Egyébként a kalandon hamar tulesünk, aztán jön az eszme, a mely éltet és boldogít.

Csak annyi az egész, hogy tegnapi vasárnap volt és estére Jóska bátyámék már nagyon vágytak megnézni a város nevezetességeit. Az asszonyokat valahogy lerázták a nyakukról, ott hagyták valahol a „Két kék bakokhol“ czimezetű hotelben a Soroksári-utczában, míg ők hármában tanulmányuttra indultak. Különösen a zene és borászat érdekelte őket, de az orfeumokat sem vetették meg. Mindazáltal úgy éjjélig elég tisztességesen állták a szeszélyes nedűt, hanem akkor egyszer csak azon vették magukat észre, hogy duplán látják egymást. Ebből néminemű félreértések és ellenvetések támadnak, mire Jóska bátyám kiadta a honi jelszót:

A kis baba.

— Tengerre magyar!

A tenger szóra Bradács Bandi nyomban tengeri betegséget kapott. Bandiról aztán a betegség járványszerűleg átterjedt a többségre is, aminek természetesen az lett következménye, hogy az egész triumvirátust kidobták a hideg éjszakába.

Ez a közegészségellenes eljárás rendkívüli felháborodást keltett a három férfi körében, miért is elhatározták, hogy rögtön panaszt emelnek a képviselőházban. Menet közben azonban Czanyuga Mártonynak, aki méregette az utca szélességét (ő tudja, mért) neki jött egy bolond téglarakás. Nagy koppanás.

— Mi az Mártony? kérdi a deputáció másik két tagja.

— Megbotlottam e nagy köbe!

— Szegezz szuronyt és előre! cizál elmésen a Jóska bátyám.

És Mártony szegezett is a... botjával.

A téglá tetején valami megmozdult:

— Cso robitye?! triszto dusi!'

Mártony megfelelt:

— Nye okos-

kodujtye... tren-

csánszki pupák!

A tót szellem erre már nem válaszolt, hanem felkapott egy puttony vizet és Mártonyt nyakon öntötte. Bradács Bandi meg úgy eltűnt abban a szent minutában a föld színéről, mintha az anyaföld nyelte volna el. Csakugyan pár percz múlva mély sóhaj hallzott ki a föld gyomrából. Lárma támadt, a téglarakás megelevenedett, emberek jöttek elő és a mészgödörből egy fehér embert húztak ki.

Mint hogy pedig ilyenképpen a deputáció szalonképtelen állapotba jutott, közkívánatra elhatározatott, hogy a panasztétel jobb időkre halasztatik...

A míg mindezek apróra elmondódtak, Sáríka a képes újságokban lapozott. Ugy láttam, hogy unatkozik. Oda ültem hát melléje és megeresztettem egy nem éppen szokatlan bókot.

— Ej de megnőtt, megszépült az én kis hugom. Teringettét, szinte irigylem, hogy ezt mások is észrevették!

A kis leány megértette, hogy Bandira és Mártonyra czélozok. Kissé elpirult, de aztán bátran a szemem közé nézett. Valami végtelenül kedves szomorúság ömlött el az arcán, a mely végképen megvesztegetett.

— Tehetek én róla, ha másnak nem tetszem!

A „mást“ a Telefon Hirmondónál szokásos módon kiemelte, ami egyrészt gondolkodóba ejtett, másrészt azt vettem észre, hogy a Bandi és Mártony sötét pillantásokat vetnek felém.

Ez a körülmény először lehangolt, azután dühbe hozott. Ugy gondoltam, hogy még máma vért iszom, sárbogárdi vért ugyanis ahhoz való a kedvem. Akkor megint csak eszembe jutott a már említett eszmém és most már igazán lelkesedtem érte.

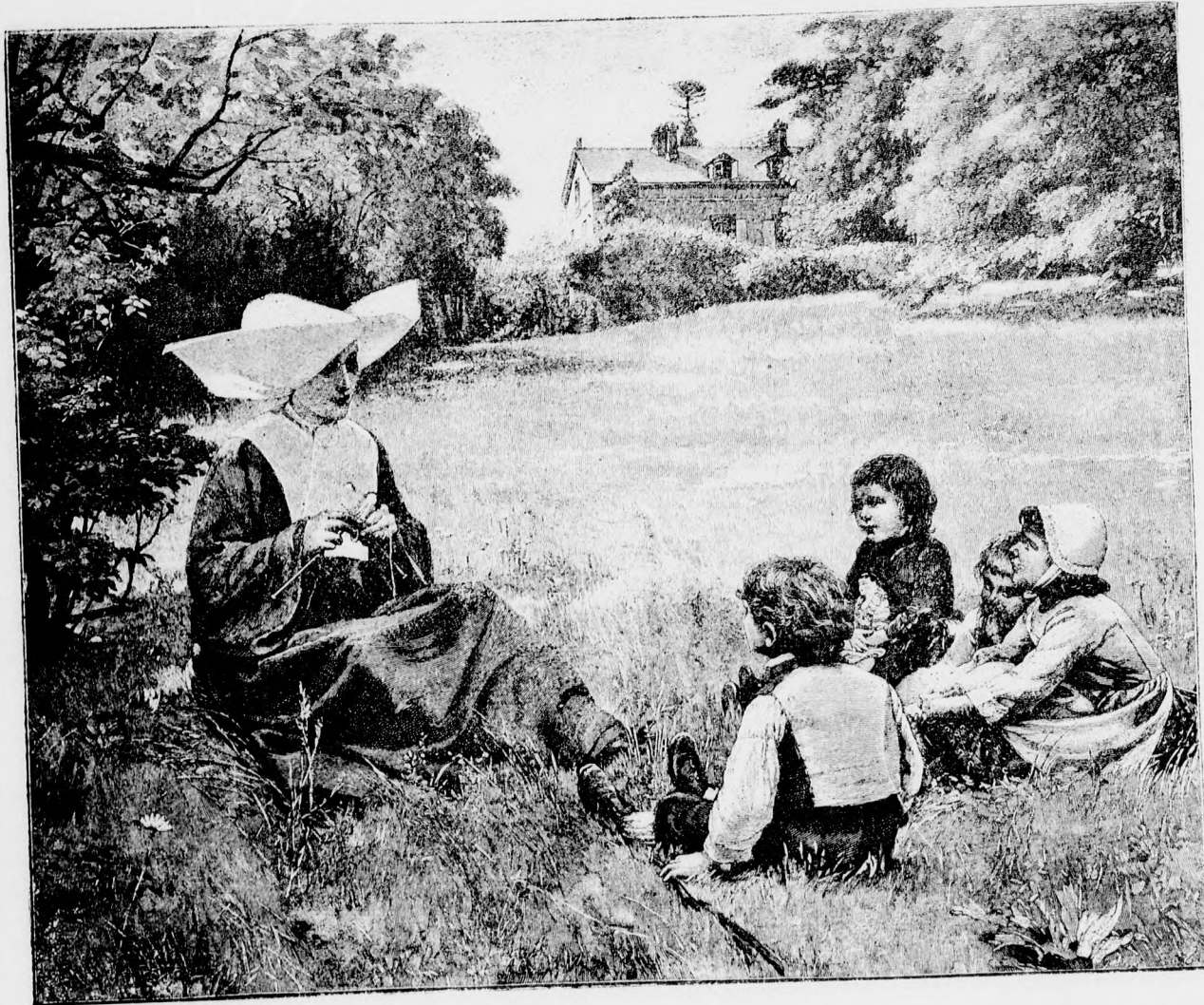
— Mert nem tudom ám, nem-e volna kifogása ellene, ha nekem is tetszene, Sáríka?... sugtam a kis leány fülébe.

— Nem, maga ellen nincs kifogásom, — mondta önfelédten, de aztán mintha megbánta volna, hozzátevé: De maga ugy-e tréfál velem?...

— Köszönöm, Sáríka. Éppen nem...

Akartam még egyetmást mondani a kislánynak, mert tudja Isten, olyan jól esett vele beszélnem. Csak hogy Zsófi néném már nem maradhatott, azt mondja: nézzünk széjjel a városban. No jó, gondolám, te akartad Dandin Gyurka.

Először végig bámultuk a harisbazárt, a hol minden van még kefe is. Bradács Bandi vett is egy pár sárga kamásnit, amit ott helyben felcsatolt. Igen jól festett, mert a kalapja zöld volt és zergeszakállas. Viszontag Mártonynak egy angol vászonsisak tetszett meg. Egy forint kilenczven krajczárért ide adta a boltos, pedig három forintra tartotta. Aztán megnéztük a Calderoni kirakatát, a hol eleven grófok, bárók és miniszterek fotografiái

Hol volt, hol nem volt...

láthatók ingyen. Wlassics ábrája igen tetszett az asszonynak, Bánffy ellenben nagyon leszólta Jóska bátyám, mert asszonygya Kossuth Ferencznek kellene ott lenni a helyében. No aztán még sok mindent láttunk, mert hiába, hunczut a német, a gyehegnát is kitalálja. Nem is csoda, hogy már alkonyodott, mire a ligetbe kiértünk.

— Hát az mi ott, az a nagy gömbölyűség, — riadt föl a Jóska bátyám.

— A' biz nem más, — mondok — mint a ballon kaptif, a kivel föl lehet szállni az égbe.

— No ez derék, — mondja — hátha tán meg is próbálnók,

— Ugyan, érdemes is azért az ötperczért, — csititom az öregot — a drága pénzt kiadni.

— Ne busulj, öcsém, — asszonygya — jut is, marad is,

Rá hagytam, hát legyen meg a kedve. Pista és Mártony majd kibujtak a bőrűkből, ez lesz ám a heccz. A léghajó

éppen utoljára készült felszállni és csupán mi jelentkeztünk égi utasoknak. Már valamennyien elhelyezkedtek a kosárban, mikor Jóska bátyám rám szólt:

— Talán csak nem akarsz te lenn maradni?

— De igen, — mondtam — mert az én fejem nagyon szédül. Sőt komolyan tanácsolnám, ha a Sárika is lenn maradna, mivel a leányok feje meg duplán szédül.

Csakugyan, Sárika már is kezdett szédülni. Mit volt mit tenni, ő is lenn maradt, bár Pista és Mártony más véleményben voltak.

Ezalatt a ballon szép csendesen megindult, mire én az egyik alkalmazottnak titkon tíz pengőt nyomtam a markába. Ekkor hirtelen a természeti tüneményeknek egy igen érdekes s tán meg sem fejthető példája következett be. A szívós, vastag kötél, mely már ezer meg ezer alkalommal bizonyult elszakíthatlannak, most kivételesen egy századrész másodperc alatt egy szisszenéssel kettévált, abban a szerencsében részesítvén a léghajósokat, hogy olesó pénzért tehetnek messzi légi utat.

Sárika egy hangos jaj szóval a keblemre borult. Alig tudtam a szegény kis leányt megvigasztalni.

Harmadnapra a következő táviratot kaptam közép Afrikából:

Tararabumbó, május 12. Semmi baj! Magyar László országában földet értünk. A bennszülöttek kitörő lelkesedéssel fogadtak. Királyukká választottak. Megállapítva a második magyar dinasztia. Jöjjetek mielőbb ölelő királyi karjainkba.

I-ső József.

Erre én a következőket telegrafáltam vissza:

Bpest, május 12. Semmi baj. Sárika két nap óta feleségem, dispenzációval. Boldogok vagyunk és nem kívánczunk Afrikába. Ezer üdv, adió és kókuszdió!

Lencse Dávid.

Ujabb távirat még nem érkezett.

MELYIK GYŐZ?

— Svéd regény. —

Irta: *Canajetto hercegnő;*

(5. folyt.)

fordította: *K. Benicsky Irma.*

II.

Ilyenkor este Rikárd egy pár óráig pihenőt tartott és tulajdonképen csak akkor virradt meg az ő napja. Természetes közlékenységét, mely arra készítette, hogy munkájáról és terveiről beszéljen s így a rokonszenves megértés légkörében érezze magát, csak akkor elégithette ki, ha még egy lépcsővel feljebb ment s ott csengetett egy ajtón, mely egy kisebb lakásba vezetett.

Ott lakott a két „különcz“, a mint Alice magát és az öreg Rode asszonyt nevezte. Agota nézete szerint az borzasztón „stílnélküli“ otthon volt. Régi divatu butorok, melyek a fal mellé voltak állítva; pamlagok és támlányok fehér horgolt védtakarókkal, az asztalokon kettős takaró, egyik disznek, a másik ezen disz védelmére stb. Hanem mindezen kicsinyes dolgok daczára, melyek egy régmúlt időből valók voltak, az a két egyéniség, kik ezen „stílnélküli“ otthon lakói voltak, a mozgékony öreg asszony, ki egyrészt a szélsőségig rendszerető, másrészt szokásaiban szabálytalan és korlátlanul szabad volt, ugyanint az önálló, élénk képzeletű fiatal leány, mégis bizonyos egyéni jelleget tudtak adni az egésznek; az ember ugyan nem igen tudta, miből áll az tulajdonkép, de azért mindjárt otthon érezte magát, holott Agotánál úgy volt, mintha egy elsőrendű szállodában volna.

A nappali szobában hosszú, régi alaku pamlag állt, Rikárd nyughelyének nevezték, oda szokott

egész hosszában leheverni, ha este, fáradtan a szellemi munkától, hozzájuk feljött. A lámpát félretolták, hogy fénye szemét ne sértse, Alice párnát helyezett feje alá. „Ne feledd rátenni a védtakarót!“ kiáltott az anyja, míg ő maga egy másikat fia lábai alá terített. Alice ezután teát készített a régi réz teafőzőn, s így mindakettő sürgött-forgott körülötte; az anyja boldog volt, hogy szeretett fiáról gondoskodhatott, Alice csevegett, vitatkozott, villámgyorsan felfogva Rikárd minden gondolatát, hol helyeselve, hol ellentmondott, de mindig rokonszennvel, s Rikárd annyira megszokta ezen eszmecserét, miszerint nem is tudott volna olyan kedvvel és kitartással nagy művén dolgozni ha ezen szellemi életről le kellett volna mondania.

Az is megtörtént néha, hogy Agota déltájban feljött hozzájuk és az öreg asszonyt alsó szoknyában találta, míg Alice reggeli pongyolában virágait tisztogatta, melyeket a szoba közepére lerakott, míg asztalokon, székeken könyvek és kézimunkák rendetlenül heverték szerte-szét hányva. És egy órával később, miután Agota fejcsóválva távozott, Alice egyszerre benyitott szobájába, felöltözve, kalappal fején, kimenőre készen, mélyen meghajtotta magát, mondván:

— Rode nagysága kéreti a százados urat és nejét, legyen szerencséje ma pont öt órakor ebédre.

— Mit mondasz! Ma? — kiáltott Agota. — Hiszen nálatok még takarítva sem volt, mikor előbb fõnn voltam!

— Jöjj el öt órakor s meglátod, hogy minden rendben van!

Azzal megfordult, lesietett a lépcsőn, s elment bevásárolni. És ha aztán Rikárd feljött Agotával, a szobában mindent a legjobb rendben találtak, a szép növények izlésteljesen csoportosítva, és az ebédlő asztalon nyíló kamélia állt. Rode asszony derült mosolylyal jött elébök szürke selyemruhájában, Alice ellenben egyszerű sávós bluzruhába öltözött, de annak is sajátságos jelleget kölcsönzött az ő eredeti szépsége. Hajában és nyakán csiszolatlan korallgarnitúrát viselt, s ezen egyszerű disz előnyösen növelte arcának meleg üdeségét és könnyed, lágy alakjának természetes kecsét.

Alice csupa élénkség, jókedv és pezsgő élet volt, úgy hogy jelenléte villanyozólag hatott környezetére; fáradtság, feszesség, rossz kedv, mindent föltétlenül legyőzött ez a szípkázó szellemes elevenség, melynek azonban nem igazi öröm volt a kutféje; ha egy figyelmes észlelő ezen sötét szemek mélyébe tekintett, akkor ott valami rejtélyes elégületlenséget, valami ürt vehetett észre, mely olyan rejtett benső életet sejteni engedte, mi egészen mástermészetű volt, mint a csillogó, ragyogó, százféle kápráztató szint játszó felület.

Sokszor mondta, ha férfinak született volna, akkor az orvosi tudománynak szentelte volna életét, de így, nevelésénél fogva, sem kellő ismeretekkel, sem igazi munkakedvvel nem bír, mert sohasem szoktatták komoly tevékenységre. Alice, természeténél fogva, szenvedett ezen céltalan élet alatt; fájt neki, hogy ifjuságát ily módon eltölti, igazi életöröm nélkül, semmit sem ért el gazdag tehetségei daczára, s nem birt ama kielégítő tudattal, hogy mások boldogságához okvetlen szükséges. Mert bármennyire is szerette őt az a család, melyhez most, egy véletlen esemény következtében tartozott, igazi szüksége mégsem volt rá ezen család egyik tagjának sem. És az a vágy, szeretni és szerettetni, évről-évre hatalmasabb lett; Rikárd iránti szerelme, melyet most inkább ábrándnak tekintett, mégis betöltötte

egész első ifjúságát. Mindig várt rá, félig öntudatlanul, s ez gátolta őt abban, hogy komoly hivatást válasszon. Midőn ezen, oly soká táplált illúzió semmivé lett, midőn ő maga visszautasította azt a boldogságot, melyet saját kezében tartott, akkor tátongó úr támadt életében, melyből lassanként ama vágy fejlődött. Igen, ő szeretni vágyott, de nem úgy, mint Rikárd és Agota egymást szerették!

— Hál' Istennek, hogy nem lettem nejevé — mondta egyszer az öreg asszonynak. — Nincs benne annyi szerelem sem, mint, mint, mit is mondjak hát?... mint a te szürke posztópapucsodban! Akkor az ő kicsi szerelemlángja olyan sem volt, mint az én gyenge spiritalizációm. Ha Agota helyében lennék, kikaparnám a szemét. Hiszen ő mellette eszt is veszthetné az ember!

— Szégyeld magad, hogy 25 éves korodban még annyira regényes ábrándok forognak fejedben! — felelt az anya. — Lehet valami jobbat kívánni az olyan békés boldogságnál?

— Hát természetesen, szégyenlem magam, — válaszolt Alice. De aztán hirtelen oda futott, az öreg asszony nyakába borult, szeme közé nézett s mondta: — Hát te nem szégyenled magad, nénikém, hogy 65 éves korodban még oly rengeteg regényességet rejtegetsz bensődben?

Agota tulajdonképp nagyon szerette Alicet, kereste társaságát, ámbar titokban azt gondolta, hogy igazság szerint semmire sem használható. Mulattató, az unalom nem ütött tanyát, a hol ő volt, de egyéb érdeme nincs, Agota nézete szerint; és ha Rikárd egyre hangoztatta: milyen kitűnő szellemi tehetségekkel bír, azt kérdezte magában: miből állnak azok tulajdonképp. Mert Alice nem bírta ama képességek egyikét, melyekkel Agota oly gazdagon meg volt áldva.

A fiatal asszony zenei tehetséggel bírt, zongorázott és szép tiszta szoprán hangja volt, a miért gyakran kis zeneestélyeket rendezett házában, jó ízléssel festett s lakásának minden alkalmas helyét teli festette virágokkal, szőlőindával és amorettekkel; nagyon ügyes volt mindennemű női kézimunkában, miről az a sokféle műhímezés tanuskodott, mivel lakását díszítette, sőt némi drámai tehetséggel is bírt és többször részt vett jótékonycélu színelőadásokban, és last not last — igaz a mi igaz, mintaszerűen vitte a háztartást.

Egyszer azt a megjegyzést is tette az öreg asszony előtt:

— Én nem értem, mivel tölti el Alice a napot. Hogy tud valaki úgy élni minden hasznos foglalkozás nélkül!

De ekkor megharagudott Rode asszony és kissé ingerülten felelt, hogy Alice komoly tanulmányokkal foglalkozik, és kevés férfi bír nagyobb általános miveltséggel és ismerettel, mint ő, az pedig többet ér mindazon apró tehetségek és ügyességeknél, melyekkel más nők olyan nagyra vannak.

(Folytatása következik.)

A HET TÜKRE.

— Cseveges. —

Carmen Sylva (az erdő regéje), ki oly szép irodalmi munkásságot fejtett már ki, a kinek homlokán nem csak királyi korona ragyog, de a kinek homlokát az író babérfüzére is ékesíti, a mult év folyamán lett a magyar királyi tudományegyetem által disztudorrá megválasztva. Az erről szóló gyönyörűen kiállított diszoklevelet mostanában adta át Ő felségének Aerenthal báró bukaresti követünk.

A román királyné a legmelegebben megköszönte ezt a kitüntetést.

Mi szegény közönséges halandók, kik még egy koronának is örülünk, s kiknek gyakran ez sincs, milyen irigységgel gondolunk gyakran a koronás főkre, kiknek minden vágyuk a megszületés pillanatában testet is ölt, s mieink meg örök légvárac maradtak, ezen a téren a tudományok terén egyenlők vagyunk, akár gyékénybe takarva, teknőben ringattak bennünket, akár biborban fektettek arany bölesőben! A ki a tudományok terén koronát, babért akar elérni, annak küzdeni kell érte, akárki fia, leánya legyen is. S egy jó eszű pór fiu szorgalommal többre viheti, mint egy hercegi sarjadék, s ha a királyok rendjel kitüntetése büszkeséggel tölti el azt, kit az elismerés ért, a királyi vérből való tudósok működéséért azok a pórfiukból lett nagyságok nyujtanak babért, kik a tudományok forrásánál az egyetemeken az első helyet foglalják el.

Egy talán nem is nemes emberekből álló testület elismerése büszkévé tesz egy királynét is! A ki nem hiszi, ám olvassa el Carmen Sylva választát, melyet Aerenthal bárónak mondott, mikor a diszoklevelet átvette, ide ígatom:

„A leghálásabb köszönettel fogadom azt a tiszteletbeli doktori oklevelet, melyet a budapesti tudományegyetem nekem adományozott. Kérem, báró ur, tolmácsolja legmelegebb hálámat azért a megtiszteltetésért, melyben az egyetem engem részesített, a midőn nekem azt a címet adományozta, melynek értékét teljes mértékben becsülni tudom. Tulbaldognak érzem magamat e hódolat alkalmából, melyet a budapesti egyetem irodalmi törekvéseim és a népek nemzeti irodalma iránt táplált nagy szeretetem iránt tanusított. E tény által igazoltnak látom egyuttal azt az érdeklődést is, melyet drága román hazám költészete ébresztett s melynek szép mondáit olyképp igyekeztem bemutatni, hogy bámulatot keltsenek. Ezt az oklevelet Magyarország szép fővárosában töltött időzésem drága emléke gyanánt akarom megőrizni és nagy örömmre szolgál, hogy Excellenciád kezéből vehetem azt át.“

* * *

Láttam már egy kis gipszfigurát leesen az állványról és összetörni. Alig csapott valami kis zajt. A szobaleány szépen összesöpörte a darabokat és bedobta a személtárába. Az ilyen gipszfigura veszedelmesen hasonlít a tuczat emberekhez.

Mikor Pécssett a vártemplomot restaurálták, a régi stílnélküli székesegyház helyébe a mai diszes románstílyű templomot építették, akkor láttam, hogy egy óriási oszlopot, a mely maga tartotta a kórust, hogy vetek ki, hogy helyettesítettek apró téglából rakott pillérekkel, az a hatalmas oszlop pedig kikerült az állványok közé, mindenki elfeledkezett róla. Egyszer csak egy hatalmas zápor kimosta az oszlop alól a homokot, s ez az oszlop elkezdett dűlni és a népek jajgattak, lármáztak, de segíteni nem tudtak, a körülötte levő állványok gerendái recsegeve törtek össze hatalmas súlyától, s mikor az utolsó gerenda is ketté tört, oly erővel esett a kövekre, hogy egy pár darab letörtött belőle, s azt a puffanást a város tulsó részén a Balokányánál is meg lehetett hallani!

Ez az eldült oszlop jutott eszembe akkor, mikor a lapokban Bismarck herceg agóniájáról olvasok.

Az az oszlop, a ki az egész Európa, de mi több: az egész világ koncertjének kórusát a vállain tartotta (de a kit időközben pillérekkel helyettesítettek), eldűlni készül. Még csak az agóniájáról jönnek a hírek hozzánk, még csak a körülötte levő állvány gerendái ropognak, de ha egyszer porbadól ez az oszlop, az az esés az egész világot meg fogja döbbsenteni. Tudja az ég miért, hiszen ez a nagy Teuton ma már csak romja az egykori hatalomnak, ennek a halála már nem forgatja fel a világrendet, s mégis szorongó szívvel lesik az emberek, jobbra fordul-e a sorsa az agg vaskanczellárnak, legyüri-e és mikor a halál azt a roppant erőt, mely az országok határát másképp szabta meg.

Éppen ahogy jelen soraimat papírra vettem, vettem a katasztrófa híret: Bismarck Ottó herceg megszünt élni. Őt is, mint annyi más embert, sirba döntötte a halál.

Igazán nagy demokrata a halál, mindegy neki, akár a tuczatemberek legsilányabbja, akár történelmi nagyság kerül kaszája elé, akár biborban született, akár fabőcsőben ringott is áldozata, akár annyi össel dicsekedett, mint a Habsburg, vagy Hohenzollern dinasztia, vagy névtelenül hunytak el elődei, ledönti mind, nem hagy meg sem szeretett, sem gyűlölt nagyságokat.

Belevág kaszájával a rendbe, a ki eléje kerül, a porba omlik!

Hogy milyen vasakaratu ember volt Bismarck, annak jellemzésére csak egy esetet hozok fel. Mikor egyszer az ő jelenlétében valaki a sörcsarnokban az uralkodó családra sértő megjegyzést tett, felszólította, hogy hordja el az irháját a sörcsarnokból, különben!...

— Különben —

— Különben, ha el nem távozik, mig sörömet megittam, összetöröm az üres poharat a fején.

És az illető nem ment. Bismarck szép csendesesen kiitta a sört és az üres korsóval tényleg addig döngötte ellenfele fejét, mig a korsó eltört. Akkor nyugodtan fizetett és elment.

Dr. X.

APRÓ S Á G O K.

Enfant terrible.

Ferike: Anyácska, adhatok a Pistikének egy kis almát?

Mama: Hiszen az nem tud rágni, még ninesenek fogai.

Ferike: Nem baj, odaadom neki az éjjeli szekrényről a te fogaidat.

Kaszárnyából.

Káplár (az ujonczhoz, aki lováról a homokba esett): Na most végre az elemében van, maga teve!

KÉPEINKHEZ.

Bismarck herczeg †. Nincs állandó nagyság a földön, a sziklát megfurja a vas, a vasat megemésztí a rozsdá! Azt a robusztus embert, a kinek teste époly vaskemény volt, mint erélye, a kinek akarata Európa politikájának szabott irányt, s megtörte a francziák büszkeségét, a ki megboldogult uralkodójának a „nagy” nevet segített kivívni, megtörte, ágyba döntötte a betegség! A vasat a rozsdá pusztítja, az ő életerejét az a betegség, a mely ellen hiába keresünk a gyógyszerárban orvosságot: az öregség. Bismarck Ottó Eduárd Lipót herczeg 1815-ben született, ma tehát 83 éves, 32 éves kora óta szerepel nyilvánosan, s ezen politikai működései alatt alapította meg a német birodalmat, lankadatlan kitartással és akaraterővel munkálkodván tervein, ott, a hol a csomót megoldani nem sikerült, kettévágta azt. A schleswig-holsteini háboru, az olaszporosz-osztrák háboru, a német-franczia háboru mind Bismarck lángeszének köszöni szerencsés kimenetelét. Hosszu időn keresztül majdnem diktatori hatalmat gyakorolt Németország felett, s hogy uralkodója mennyire megtudta becsülni értékét, kitünik abból is, hogy 1877-ben, mikor lemondásának kérvényét benyújtotta, I. Vilmos csak ezt az egy szót írta rá: „soha”. Érthető tehát egész Európa megdöbbenése, mikor a táviródrót szétröpíti a hirt a világba, hogy Bismarck herczeg meghalt. Európa hangtalanul áll ravatala mellett annak, kinek nevéhez annyi történelmi tény fűződik, a ki a német kulturcampfot megindította s azt befejezte, a ki saját hazája belügyeit ép oly éleslátással vezette, ahogy külügyeit a legfényesebb diplomatai tehetséggel segítte diadalra. Meghalt a nagy Tenton.

Spanyol örállomás Kubán. A spanyol-amerikai háboru szerencsésen a vége felé közeledik, szerencsésen az amerikaiaknak, szerencsétlenül a spanyolokra nézve. Sant Jago de Cuba eleste adta meg a spanyol uralomnak a halálos dőfést. Ma már ott tartanak a küzdő felek, hogy Amerika diktálja a békepontokat a spanyoloknak, melyek bármily nehezek előbb-utóbb csak el kell fogadni az utóbbiaknak, már csak azért is, mert a háboru tovább húzásával az amerikaiak semmit, a spanyolok mindent elveszhetnek. Jelen két képünkön a háboru két jelenetét mutatjuk be. Egy örállomást Kubán — ugynevezett blockházat, melyet a spanyol katonaság őriz; a másik képünkön azoknak a hajószörnyetegeknek a belsejébe vezetjük olvasóinkat, melyek a nyílt tengeren bőmbőlve adnak egymásnak kérdést és feleletet a jogból! Bemutatjuk egy hadihajó fűtőházát, ahol a tenger hullámaint igába hajtó gőz születik.

Madárpiacz Londonban. A föld legnagyobb zsarnoka a szabadságára oly féltékeny ember! Szabadnak teremtette az Isten minden teremtményét, de legfőképp kis énekkarát, a dalos madarakat, ezeknek szárnyat is adott, hogy odarepülhessenek a kék azurba, hogy közelebb hozzá zenghessék énekeiket, s az ember, ez a zsarnok négy kalitkafal közé zárja a rabul ejtett madárkát, elveszi tőle a napsugárt, az eget, a levegőt, szabadságát csak azért, hogy daloljon neki! Elszakítja szülőföldjétől, s távol, messze viszi, s nem is sejtí, hogy mig ő az ára felett alkuszik a szegény

kis szárnyasok szívében a honvágy csak úgy él, mint az emberében!

A haragosok. Mi kell ahoz, hogy két fiatal szív, mely előbb minden dobbanásával egymáson csüggött, egymástól végkép elforduljon, egy véletlenül, talán nem is úgy gondolt szó kiejtése, egy kis szenvedélyesség, meg egy kis pletyka, s megszakad az a kapocs, mely a szíveket összekötötte. Meglehet, hogy mind a kettőnek fáj, nagyon fáj a szakadás, de erőt vesz fájdalomukon a büszkeség és hidegen, némán mennek el egymás mellett, ha találkoznak, mintha soha az életben nem is ismerték volna egymást. Nem mutatják egymásnak, hogy az a köny, amit szemükből visszakényszerítnek a szívébe, ott úgy ég, úgy sajog! De ha hazaérnek, akkor amikor senkisémet látja őket, előveszik egymástól maradt emlékeiket és sirnak mind a kettőn!

A kis baba. Miért oly kedves a kis gyermek, miért van mindeniknek olyan angyalarcza? Mert a szenvedély még nem ül az arcvonásaikon, mert kis szívében még nincs indulat, arcuk, szívében még nem ismeri, hogy mi az a tettetés, sirnak és nevetnek akkor mikor sirniok, nevetniök jól esik, hej de hányszor kell utóbb az életben mosolygó arcot mutatniok, ha szívében bánat ég!

Hol volt, hol nem volt... De sok árvagyermek van e földön kiket csak az emberi szív irgalma karol fel, nevel és táplál. Ilyen árvagyermeket mutatunk be olvasóinknak, kiket az irgalmastestvér gondoz, ő ülteti szívébe az erényt, anyjuk helyett, vezeti őket az első lépésekbe, oktatja őket az életre, melybe oly korán támasz és gondozó nélkül jutottak. És milyen türelme van ennek a jó nénikének! Mindig ott van körülöttük, s szivnemesítő tanait olyan szép, meseszóval oltja beléjük, hogy rimánkodva kérik, meséljen még! Szívesen tesz eleget kívánságuknak... Hol volt, hol nem volt...

SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Gondos anya. Egészen nyugodt lehet nagyságos asszonyom, azok az urak, kik az olvasók ilyenmü szórakozásában megróni valót találnak, pápaszemmes professzor urak, ki tudományos értekezésekkel szeretnék minden embernek a fejét tele tölteni. Hiszen nagyon fontosak a tudományos értekezések, de csak a maguk helyén s ha a napi munka után a serdülő leányka szórakozni vágy, s a jó könyvekben lapozgatni már elfáradt, miért tiltanók el attól, ami époly élvezetes neki, amily ártatlan? Hiszen megengedjük, hogy nem a profeszor urak izlése szerinti dolgok ezek, de édes istenkém, arról senkisémet tehet, hogy a leánykák ma még nem emelkedtek fel a racionális és irracionális számmennyiségek szédítő magaslatára, sem a metafizika mélységeit még nem kutatják, hanem ártatlan csevegéssel akarják szórakoztatni magukat és egymást. — **P. Gy.** Köszönjük. — **Sz. M.** urhölgynek. Titkos irással közölt dolgokat elvből nem veszünk fel lapukba. — **Ca. T. B. B.** Mindenkor az álnév mellé a valódi nevet is ki kell írnia, különben nem volna ellenőrizhető. — **F. S.** dr. Köszönjük, kívánsága szerint fogunk eljárni. — **J. K. D.** Valami mást, valami újat kérünk. Ez nagyon taposott nyomon jár, s nem is a legsikerültebb. — **R. Ilona** urhölgynek. Gondosabb kidolgozást érdemelne, a vége nagyon rohamosan következik be. Valódi századvégi házasság lenne, melyben csak a férfi érzelmeit látjuk, a leány egy szóval sem árulja el, hogy szereti, ám ennek ellenkezőjét bizonyítja közönyös viselkedése és a sok ásitás. — **M. S. Petrozsény**. Minden valamirevaló könyvkereskedésben. — **E. N. S.** Reklamációjára lapunk mai száma felel. — **V. Gy.** Egy szót — az elsőt — megváltoztattuk. Sorát ejtjük. — **Szegedi előfizető**. A sikerült költeményt igazi sajnálatunkra nem adhatjuk, mert terjedelme sokkal nagyobb, semhogy helyet szoríthatnánk neki. — **K. J.** A talány bevált. — **M. Zs.** Akármily alakja van a papírnak, a földolog, hogy jó legyen az elbeszélés és papírnak csak egyik oldalára legyen írva, a szélén kis margó legyen, hogy esetleges javításainkat megtehessük. — **F. Gy.** Majd válogatunk közülük. — Névtelen leveleket nem veszünk figyelembe, több kéziratról a jövő számban.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **FARAGÓ SIMON.**

Neumayer Ede könyvnyomdájából Budapest, VI., Szerecsen-utca 35. szám.